

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 5P/76/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714215023
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2015:6714215023.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca pred samosudkyňou JUDr. Luciou Prčovou v právnej veci navrhovateľky U. Š., X.. XX.XX.XXXX, L. P. V., Š. Č.. XX proti odporcovi H. Š., X.. XX.XX.XXXX, L. E., X.. K. Č.. XXX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. deťom Z. Š., X.. XX.XX.XXXX a H. Š., X.. XX.XX.XXXX, na čas po rozvode, v konaní zastúpených kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Revúcej, takto

rozhodol:

Súd manželstvo navrhovateľky U. Š., K. Š., X.. XX.XX.XXXX a odporcu H. Š., X.. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v E. X. X., Č. K., rozvádza.

Maloleté deti Z. Š., X.. XX.XX.XXXX a H. Š., X.. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode zverujú do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Odporca je povinný prispievať na výživu maloletého Z. a maloletej H. mesačne výživné vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, podľa zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do každého 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva.

Účastníci nemajú právo na náhradu na trov konania.

Odporca nemá povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na rozvod manželstva.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným súdu dňa 21.10.2014 sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva s odporcom a úpravy práv a povinností k mal. deťom pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvode. Návrh odôvodnila tým, že vzťahy medzi ňou a odporcom sú vážne narušené a trvalo rozvrátené a ich manželstvo neplní svoj účel, pričom nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Uviedla, že manželstvo s odporcom uzavrela po 4-ročnej známosti. Okrem menších nedorozumení bolo manželstvo spočiatku harmonické, problémy začali keď odporcov brat začal od nich pýtať peniaze, pričom odporca mu dával stále vyššie a vyššie sumy, ktoré jeho brat nevracal, situácia zašla tak ďaleko, že odporca donútil navrhovateľku zobrať úver, ktorý celý dal svojmu bratovi. Odporca začal požívať alkoholické nápoje, neprispieval na vedenie domácnosti, často sa zdržiaval mimo domu. Z práce bol prepustený pre zistené požitie alkoholických nápojov. Nakoľko nemali finančné prostriedky na uhrádzanie nájmu, presťahovali sa k rodičom odporcu do Jelšavy, kde boli hádky v rodine na dennom poriadku, najmä z dôvodu, že svokor bol alkoholik a veľmi agresívny. Odporca navrhovateľku aj maloleté deti ignoroval. Situácia sa vyhrotila keď v r. 2013 napadol svokra, spôsobil mu ťažké ublíženie na zdraví, z ktorého

dôvodu bol v marci 2013 zobratý do väzby. Odvtedy s ním navrhovateľka nežije v spoločnej domácnosti. Nie je u nej nádej na obnovenie manželského spolužitia. V prípade rozvodu manželstva žiadala, aby mal. deti pochádzajúce z manželstva boli zverené do jej osobnej starostlivosti a odporcovi bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 30 % sumy životného minima.

Odporca sa k návrhu písomne vyjadril dňa 25.03.2015 a uviedol, že s rozvodom manželstva nesúhlasí. Nie je pravdou, že manželstvo účastníkov neplní svoj účel, pravdou je opak, dôkazom čoho je narodenie druhého dieťaťa účastníkov - H. Š., X.. XX.XX.XXXX. Uviedol, že si odpykáva trest za to, že nedovoliť svojim príbuzným urážať navrhovateľku a že samotný výkon trestu predsa nemôže predstavovať dôvod, pre ktorý by manželstvo malo byť rozvedené. Poukázal na právo mal. detí byť vychovávané v úplnej rodine.

Dokazovanie súd vykonal výsluchmi navrhovateľky a odporcu, listinnými dôkazmi a to najmä sobášnym listom, rodnými listami mal. detí, správami Ústredia práce, soc. vecí a rodiny, Úradu práce, soc. vecí a rodiny na navrhovateľku a odporcu, lustráciou Geodetického a kartografického ústavu SR na navrhovateľku a odporcu, správami Okresného dopravného inšpektorátu ORPZ na navrhovateľku a odporcu, správou kolízneho opatrovníka z prešetrovania pomerov u matky mal. detí, výsledkami lustrácie odporcu v Ústrednej evidencii väzňov SR a pripojeným spisom Okresného súdu Revúca 1T/83/2013 z toho najmä rozsudkom zo dňa 12.08.2013, č.k. 1T/83/2013-273 a lekárskou správou Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Navrhovateľka a odporca uzavreli dňa 29.03.2008 manželstvo, z ktorého pochádzajú dve mal. deti, Z. Š., X.. XX.XX.XXXX a H. Š., X.. XX.XX.XXXX. Z vyjadrenia navrhovateľky, podopretého spisovým materiálom Okresného súdu v Revúcej 1T/83/2013 mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov je vážne rozvrátené a že u navrhovateľky neexistuje šanca na obnovení manželského spolužitia s odporcom. Dôvodom manželského rozvratu je dlhodobé nadmerné užívanie alkoholických nápojov zo strany odporcu v dôsledku čoho došlo uňho k poklesu záujmu o rodinu a starostlivosti o mal. deti pochádzajúce z manželstva, strate zamestnania spojeného s nutnosťou účastníkov presťahovať sa k rodičom odporcu, kde dochádzalo k ďalšiemu rozvratu manželských vzťahov. Ako vyplynulo z výpovede navrhovateľky na pojednávaní, odporca pred ukončením spolužitia požíval alkoholické nápoje každý deň, rodinu úplne zanedbával, venoval sa len kamarátom. V dôsledku toho dochádzalo medzi účastníkmi k hádkam. Odporca bol po požití alkoholických nápojov agresívny, čo sa prejavilo voči jeho kamarátom aj voči jeho nevlastnému otcovi.

Z rozsudku Okresného súdu v Revúcej zo dňa 12.08.2013, č.k. 1T/83/2013 - 273 mal súd preukázané, že odporca dňa 18.03.2013 v čase okolo 17:00 hod. v E. v izbe rodinného domu č. XXX na X. K. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov bezdôvodne fyzicky napadol svojho nevlastného otca E. J., tak že ho nožom - vojenským bodákom jedenkrát pichol do ľavej strany brucha, čím mu spôsobil 1,2 cm širokú a 1,5 cm hlbokú bodnú ranu ľavej brušnej steny v mieste prechodu do hrudnej, bez prieniku do dutiny brušnej, ktoré z medicínskeho hľadiska ľahké zranenie si vyžiadalo dobu liečenia 7 dní, pričom v prípade väčšej intenzity bodnutia mohlo dôjsť k prieniku čepele bodáka do dutiny brušnej, kde sa nachádzajú dôležité orgány, ktorých poranenie by znamenalo ťažkú ujmu na zdraví s dlhodobejšou práceneschopnosťou, ako aj že dňa 20.03.2013 okolo 16:30 hod. v E. v kuchyni rodinného domu č. XXX na X. K. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov sa najprv s kuchynským nožom v ruke vyhrážal zabitím H. P., následne po tom, čo bol odsotený B. P. a vyzvaný, aby od svojho konania upustil, vzal z kuchynskej linky sekáč na mäso a vyhrážal sa zabitím H. P. a jeho manželke B. P., čím svojím konaním vzbudil u H. P. a H. P. dôvodnú obavu o ich životy a zdravie. Takýmto konaním odporca spáchal zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. v štádiu pokusu a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. Zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák.. Za to bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov a štyroch mesiacov nepodmienečne, ako aj mu bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie.

Z lekárskej správy zdravotníckeho zariadenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 12.11.2014 vyplynulo, že odporca absolvoval ochrannú ústavnú protialkoholickú liečbu v trvaní od 08.09.2014 do 12.11.2014, po ukončení ktorej psychiater konštatoval, že postoje odporcu k abstinencii sú ambivalentné a snaha abstinovať je viac iba na verbálnej úrovni. Limitom abstinencie u odporcu bude deprivovaná osobnosť pri postupujúcom sociálnom úpadku.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Revúca 1T/83/2013 mal súd taktiež preukázané, že od 20.03.2013 o 17:00 hod. začala väzba odporcu v súvislosti s prebiehajúcim trestným stíhaním za vyššie uvedené trestné činy. Od tohto dňa účastníci nežijú v spoločnej domácnosti. Po právoplatnom odsúdení začal odporca plynule vykonávať trest odňatia slobody, vo výkone ktorého je doposiaľ a ktorý má byť ukončený 20.07.2016.

Zo správy Ústredia práce, soc. vecí a rodiny, Úradu práce, soc. vecí a rodiny vo Zvolene zo šetrenia pomerov u navrhovateľky vyplynulo, že navrhovateľka s mal. deťmi býva v obci Terany v 2-izbovom prenajatom byte. Byt je zariadený štandardným nábytkom, každé dieťa má vlastné lôžko a skrinku. Navrhovateľka a mal. deti žijú v spoločnej domácnosti s matkou navrhovateľky U. Š., X.. XX.XX.XXXX, ktorá je invalidná dôchodkyňa. Navrhovateľka sa o deti vzorne stará.

Zo správy Ústredia práce, soc. vecí a rodiny, Úradu práce, soc. vecí a rodiny vo Zvolene vyplynulo, že navrhovateľka je nezamestnaná, evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie a je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 168,80 € a prídavkov na 2 deti vo výške 47,04 €. Navrhovateľka nie je vlastníčkou nehnuteľností ani osobných motorových vozidiel.

Zo správy Ústredia práce, soc. vecí a rodiny, Úradu práce, soc. vecí a rodiny vo Revúca vyplynulo, že odporca je nezamestnaný, naposledy bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie do 19.08.2012, kedy bol vyradený pre nespokojnosť. Odporca nie je vlastníkom nehnuteľností ani osobných motorových vozidiel. Toho času je vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, kde je zaradený na výkon práce s mesačným príjmom podľa jeho vyjadrenia cca 40,- €.

Podľa ust. § 23 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len ZR) súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

Podľa ust. § 23 ods. 2 ZR súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa ust. § 23 ods. 3 ZR súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 ZR manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 ZR o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa ust. § 24 ods. 1 ZR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa ust. § 24 ods. 2 ZR rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa ust. § 24 ods. 3 ZR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia.

Podľa ust. § 24 ods. 4 ZR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti,

na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa ust. § 25 ods. 1 ZR rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 ZR ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine (ďalej len ZR) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.3 ZR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods.4 prvá veta ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods.5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1 prvá veta ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 77 ods.1 ZR právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov je hlboko rozvrátené, neplní svoj účel. Dôvodom rozvratu manželstva bolo dlhodobé nadmerné požívanie alkoholických nápojov zo strany odporcu a s tým spojená jeho strata záujmu o rodinu a agresívne chovanie hoci nebolo preukázané, že bolo namierené voči samotnej navrhovateľke. Navrhovateľka jednoznačne v konaní deklarovala, že s odporcom nemieni obnoviť spolužitie ani po jeho návrate z výkonu trestu odňatia slobody a odmietla aj konzultácie na referáte poradenskopsychologických služieb. Od marca 2013 účastníci nežijú v spoločnej domácnosti, nakoľko bol odporca zobratý do väzby a neskôr nastúpil výkon trestu odňatia slobody. Navrhovateľka sa odvtedy s mal. deťmi presťahovala do inej obce, kde žijú v spoločnej domácnosti aj s matkou navrhovateľky. Čo sa týka odporcom uvádzanej zmeny v dôsledku absolvovania protialkoholického liečenia, súd poukazuje na neisté vyhliadky odporcu na abstinenciu vyplývajúce zo správy o absolvovaní protialkoholického liečenia. Vzhľadom na to mal súd za to, že neexistuje šanca na obnovení manželského spolužitia účastníkov a ich manželstvo vychádzajúc z ust. § 23 ods. 1 Zákona o rodine rozviedol.

V súlade s ust. § 24 ods. 1,3 Zákona o rodine na čas po rozvode upravil práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva tak, že mal. deti zveril do starostlivosti navrhovateľky, ktorá o ne starostlivosť zabezpečuje odkedy s odporcom nežijú v spoločnej domácnosti, ktorá má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti a v starostlivosti ktorej neboli zistené žiadne nedostatky. Keďže v čase rozhodnutia súdu bol otec mal. detí vo výkone trestu odňatia slobody, zverenie mal. detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov, resp. do starostlivosti odporcu neprichádzalo do úvahy.

Výšku vyživovacej povinnosti odporcu voči mal. deťom súd určil v súlade s ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine v minimálnej zákonnej výške, keďže odporca je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody a jeho príjem je minimálny.

Styk odporcu s mal. deťmi súd neupravoval, nakoľko to účastníci nežiadali a nakoľko styk odporcu s mal. deťmi nie je možné realizovať, pretože je vo výkone trestu odňatia slobody.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 144 O.s.p. tak, že účastníci nemajú právo na ich náhradu.

V zmysle ust. § 2 ods. 2 Zák. č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení, súd rozhodol, že odporca nemá povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na rozvod manželstva, nakoľko to odôvodňujú jej majetkové pomery.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Podľa ust. § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení).